

M Ü N D Ə R İ C A T / C O N T E N T S

1. Əsas makroiqtisadi göstəricilər / Main macroeconomic indicators

1.1. Makroiqtisadi göstəricilər	
Macroeconomic indicators	2
1.2. Qiymət indeksləri	
Price index	3
1.3. Tədiyyə balansı	
Balance of Payments	4
1.4. Xarici ticarət	
Foreign Trade	5

2. Əsas pul-kredit göstəriciləri / Main monetary indicators

2.1. Pul icmalı	
Monetary survey	6
2.2. Pul kütləsi	
Money supply	7
2.3. Yenidən maliyyələşdirmə dərəcələri	
Refinancing rates	8
2.4. Milli Bankın məcburi ehtiyat normaları	
Reserve requirements of NBA	8
2.5. Manatın ABŞ dollarına nisbətən rəsmi məzənnəsi	
Official rate of manat against US dollar	9
2.6. Tədaviüldə olan dövlət qısamüddətli istiqrazları	
Data on Government short-term T-bills in circulation	10
2.7. Manatın hərəkətinin dinamikası	
Dynamics of manat movement	11
2.8. Respublika üzrə kassa dövriyyəsi	
Cash circulation on the Republic	12

3. Maliyyə bazarı / Financial market

3.1. Maliyyə bazarında faiz dərəcələri	
Interest rates on the financial market	14
3.2. İqtisadiyyata kredit qoyuluşları	
Credits to the economy	15
3.3. Kommersiya banklarının kredit qoyuluşları haqqında məlumat	
Information on the credits of commercial banks	16
3.4. Cəlb olunmuş əmanətlər və depozitlər	
Savings and deposits attracted	17
3.5. Əhalidən cəlb olunmuş əmanətlərin banklar üzrə strukturu	
Allocation of savings attracted from the population among banks	17
3.6.1. Valyuta bazarında keçirilən hərracların həcmi	
Volume of auctions on currency market	18
3.6.2. Valyuta bazarında keçirilən hərraclarda müəyyən olunmuş məzənnələr	
Rates of trading sessions on currency market	19
3.6.3. Manatın xarici valyutalara nisbətən çarpaz məzənnələri	
Cross rates of manat against foreign currencies	20
3.7. Nağd valyuta əməliyyatlarının həcmi və məzənnələri	
Volume and rate of cash operations	21

4. Kredit təşkilatlarının göstəriciləri / Indicators of credit organisations

4.1. Bank sistemi haqqında mə'lumat	
Information on the banking system	22
4.2. Bank aktivlərinin və passivlərinin strukturu	
Banking assets and liabilities concentration	23
Metodoloji izahatlar	
Methodological explanation	24

1. Əsas makroiqtisadi göstəricilər / Main macroeconomic indicators

Cədvəl 1.1. Makroiqtisadi göstəricilər

Table 1.1. Macroeconomic indicators

mlrd.man. / bln.man.

	2000-ci il Y2000	2001-ci il Y2001	2002-ci ilin yanvar- iyunu January- June, 2002	2002-ci ilin yanvar- sentyabrı January- September, 2002	2002-ci ilin yanvar- noyabrı January- November, 2002	2002-ci il Y2002
Ümumi Daxili Məhsul Gross domestic product (GDP)	23591	26578	12249.2	20129.9	25323.3	29602.0
<i>əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən</i> compared with the same period of previous year	111.1	109.9	108.4	109.8	110.4	110.6
Sənaye məhsulunun həcmi Volume of industry production	16681.0	17626.8	8624.2	13228.5	16393.5	19742.1
<i>əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən</i> compared with the same period of previous year	106.9	105.1	101.5	102.8	103.3	103.6
Əsas kapitala investisiya Capital investments	4839.1	5649.2	4302.3	7045.4	8987.3	10292.8
<i>əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən</i> compared with the same period of previous year	103.0	117.1	2.0d	190.1	190.4	182.2
Kənd təsərrüfatı məhsulları Volume of agriculture production	5303.4	5893.6	2151.1	5278.3	6069.7	6355.7
<i>əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən</i> compared with the same period of previous year	112.1	111.1	104.5	104.5	106.0	106.4
Yük dövriyyəsi, mln. ton km Freight by transportation means, mln. t km	20259	24918	9267.9	15100.0	18300.0	20200.0
<i>əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən</i> compared with the same period of previous year	121.2	123.0	108.7	110.9	110.0	109.6
Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi Retail trade-turnover	10599.4	11877.4	6568.9	9907.3	12136.2	13442.3
<i>əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən</i> compared with the same period of previous year	109.8	109.9	108.9	109.1	109.4	109.6
Pullu xidmətlər Paid Services	2385.9	2488.6	1296.9	1966.4	2423.5	2659.0
<i>əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən</i> compared with the same period of previous year	105.8	105.6	105.9	106.2	106.8	107.1
Büdcənin gəlirləri Budgetary revenues	3577.3	3919.5	1972.1	3144.3	3837.9	-
<i>əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən</i> compared with the same period of previous year	127.8	109.7	112.8	115.5	114.0	-
Büdcənin xərcləri Budgetary expenditures	3819.0	4032.9	1992.5	3141.4	3928.6	-
<i>əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən</i> compared with the same period of previous year	117.2	105.6	125.2	121.3	119.1	-
Kəsir (-) / Profit (+) Deficit (-) / Profit (+)	-241.7	-113.4	-20.4	2.9	-90.7	-
Büdcə kəsirinin/profitinin ÜDM-də xüsusi çəkisi, %-lə State budget deficit/profit as a share of GDP, %	1.0	0.4	0.2	0.01	0.4	-
Əhalinin nominal pul gəlirləri Nominal income of population	17556.8	19381.8	9904.9	15131.4	18951.2	21169.9
<i>əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən</i> compared with the same period of previous year	108.8	110.4	109.5	110.4	110.8	111.4
Nominal orta aylıq əmək haqqı, manat Nominal average monthly wage, manat	221.6	260.0	307.7	310.8	312.9	312.9
<i>əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən</i> compared with the same period of previous year	120.2	126.7	121.5	121.2	121.2	121.2
İstehlak qiymətlərinin indeksi / Consumer price index <i>əvvəlki ilin dekabrına nisbətən</i> compared with december of previous year	102.2	101.3	101.9	101.4	102.7	103.3
<i>əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən</i> compared with the same period of previous year	101.8	101.5	102.8	102.6	102.7	102.8
İstehsalçıların qiymət indeksi / Producer price index <i>əvvəlki ilin dekabrına nisbətən</i> compared with december of previous year	108.6	94.8	98.4	104.6	104.7	107.2
<i>əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən</i> compared with the same period of previous year	127.4	101.8	94.2	95.4	96.8	97.7

Cədvəl 1.2. 2002-ci dekabr ayında qiymət indeksləri, %

Table 1.2. Price index in December, 2002, %

	2002-ci ilin dekabrı December, 2002		Yanvar-dekabr əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən January-December compared with the same period of previous year
	Noyabra nisbətən Compared with November	Əvvəlki ilin Compared with	
		dekabrına nisbətən December of previous year	
İstehlak qiymətlərinin indeksi / Consumer price index o cümlədən: out of which:	0.6	3.3	2.8
ərzaq məhsulları, içkilər, tütün / food products, beverages, tobacco	0.9	4.8	3.7
qeyri-ərzaq malları, xidmətlər / non-food products, services	0.0	1.0	1.3
qeyri-ərzaq malları / non-food products	0.0	1.7	2.3
ərzaq və qeyri-ərzaq malları / food and non-food products	0.7	4.0	3.3
xidmətlər / services	0.0	-0.1	-0.2
Sənayenin topdansaş qiymət indeksi / Industry Price index ondan / out of which	2.4	7.2	-2.3
Mə'dəncixarma sənayesi və karxanaların işlənməsi Field extraction o cümlədən: / out of which:	4.4	112.3	-3.0
neft və qaz hasilatı / oil and gaz extraction	4.4	112.3	-3.0
mə'dəncixarma və karxanalar / field extraction	0.0	-0.1	-8.1
E'mal sənayesi / Processing industry ondan / out of which	0.3	-1.1	-1.2
qida məhsulları, içki və tütün food products, beverages and tobacco	0.7	-7.5	-3.4
toxuculuq mə'mulatlari / textiles	0.7	1.2	-4.1
koks və neftayırma məhsulları products of oil processing	0.0	0.0	0.0
kimyəvi maddə, məhsul və liflər chemical matter, product and fiber	2.8	-0.1	-1.4
metallurgiya / metallurgy	0.3	-1.1	-1.1
elektrik enerjisi, qaz və su təchizatı electric power, gaz and water supply	-0.5	8.5	-1.6

Mənbə: Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsi / Source: State Committee on Statistics of Azerbaijan Republic

Cədvəl 1.3. Azərbaycan Respublikasının tədiyyə balansı
Table 1.3. Balance of Payments of Azerbaijan Republic

mln. ABŞ dolları / mln. USD

	1999-cu il Y1999	2000-ci il Y2000	2001-ci il Y2001	2002-ci il I rüb 1Q, 2002	2002-ci il II rüb 2Q, 2002	2002-ci il III rüb 3Q, 2002
Cari hesab Current Account	-599.7	-167.7	-51.7	-173.6	-185.0	-160.5
Xarici ticarət balansı Foreign Trade Balance	-408.2	319.4	613.9	61.6	84.2	164.3
İxrac Export	1025.2	1858.3	2078.9	450.1	488.9	631.1
İdxal Import	-1433.4	-1538.9	-1465.0	-388.5	-404.7	-466.8
Xidmətlər balansı Balance of services	-228.3	-224.6	-375.1	-183.8	-203.0	-239.8
İxrac Export	256.8	259.8	289.8	78.9	100.0	91.1
İdxal Import	-485.1	-484.4	-664.9	-262.7	-303.0	-330.9
Gəlirlər Income	-44.9	-335.4	-367.2	-70.7	-96.5	-96.2
Kredit (daxilolmalar) Accounts receivable	33.9	55.9	41.5	5.8	8.0	7.5
Debet (ödəmələr) Accounts payable	-78.8	-391.3	-408.7	-76.5	-104.5	-103.7
Cari transfertlər Current transfers	81.7	73	76.6	19.3	30.3	11.2
Kapitalın və maliyyənin hərəkəti hesabı Capital and Finance Account	828.2	441.9	317.4	245.5	261.5	211.5
Birbaşa investisiyalar Direct investments	355.4	29.1	220.1	179.4	277.9	289.0
Neft bonusu Oil bonus	155.0	100.0	6.4	-	-	-
Digər investisiyalar Other investments	472.8	312.8	97.3	66.1	-16.4	-77.5
Sair vəsaitlər Other money	-	-	-	-	-24.8	-10.3
Ehtiyat aktivlərin dəyişməsi (- artım; + azalma) Change in reserve assets (- increase; + reduction)	-228.5	-274.2	-265.6	-71.9	-51.7	-40.7
Balans Balance	0	0	0	0	0	0

Mənbə: Azərbaycan Respublikası Milli Bankı / Source: National Bank of Azerbaijan Republic

Cədvəl 1.4. Azərbaycan Respublikasının xarici ticarəti (tədiyyə balansı metodologiyasına əsasən)
Table 1.4. Foreign trade of Azerbaijan Republic (in accordance with balance of payments methodology)

min ABŞ dolları / thousand USD

	İXRAC EXPORT						İDXAL IMPORT						Ticarət balansının saldosu Saldo of trade balance		
	Cəmi Total	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, %-lə Compared with the same period of previous year, %	o cümlədən: out of which:				Cəmi Total	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, %-lə Compared with the same period of previous year, %	o cümlədən: out of which:				Cəmi Total	o cümlədən: out of which:	
			Uzaq xa- rici dövlət- lərlə With fore- ign coun- tries	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nis- bətən, %-lə Compared with the same period of previous year, %	MDB dövlət- ləri ilə With CIS countries	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nis- bətən, %-lə Compared with the same period of previous year, %			Uzaq xa- rici dövlət- lərlə With fore- ign coun- tries	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nis- bətən, %-lə Compared with the same period of previous year, %	MDB dövlət- ləri ilə With CIS countries	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nis- bətən, %-lə Compared with the same period of previous year, %		Uzaq xa- rici dövlət- lərlə With fore- ign coun- tries	MDB dövlət- ləri ilə With CIS countries
1995	612343	89.8	339297	93.6	273046	85.6	985432	115.8	755527	185.6	229905	51.8	-373089	-416230	43141
1996	643669	105.1	343717	101.3	299952	109.9	1337583	135.7	1012005	133.9	325578	141.6	-693914	-668288	-25626
1997	808257	125.6	427920	124.5	380337	126.8	1375164	102.8	977641	96.6	397523	122.1	-566907	-549721	-17186
1998	677751	83.9	434331	101.5	243420	64.0	1723903	125.4	1266390	129.5	457513	115.1	-1046152	-832059	-214093
1999	1025231	151.3	803837	185.1	221394	91.0	1433392	83.1	1050311	82.9	383081	83.7	-408161	-246474	-161687
I rüb / 1Q	148060	114.1	112429	191.6	35631	49.8	312012	84.7	224296	81.6	87716	93.8	-163952	-111867	-52085
II rüb / 2Q	166076	91.7	119275	157.9	46801	44.3	331461	76.4	245023	76.2	86438	76.8	-165385	-125748	-39637
III rüb / 3Q	253582	126.3	189190	253.5	64392	51.0	416663	92.8	313653	97.4	103010	81.2	-163081	-124463	-38618
IV rüb / 4Q	457513	275.5	382943	169.8	74570	125.5	373256	79.0	267339	76.8	105917	85.0	84257	115604	-31347
2000	1858335	181.3	1594131	198.3	264204	119.3	1539005	107.4	1163552	110.8	375453	98.0	319330	430579	-111249
I rüb / 1Q	393245	265.6	325162	289.2	68083	191.1	384263	123.2	284176	126.7	100087	114.1	8982	40986	-32004
II rüb / 2Q	522448	341.6	450387	377.6	72061	154.0	363736	109.7	262757	107.2	100979	116.8	158712	187630	-28918
III rüb / 3Q	594058	234.3	546998	289.1	47060	73.1	327785	78.7	251119	80.1	76666	74.4	266273	295879	-29606
IV rüb / 4Q	348584	76.2	271584	70.9	77000	103.3	463221	124.1	365500	136.7	97721	92.3	-114637	-93916	-20721
2001	2078931	111.9	1855148	116.4	223783	84.7	1465064	95.2	1022194	87.9	442870	118.0	613867	832954	-219087
I rüb / 1Q	526737	133.9	484118	148.9	42619	62.6	316857	82.5	223031	78.5	93826	93.7	209880	261087	-51207
II rüb / 2Q	531227	101.7	484071	107.5	47156	65.4	333308	91.6	215156	81.9	118152	117.0	197919	268915	-70996
III rüb / 3Q	540403	91.0	448139	81.9	92264	196.1	414313	126.4	303915	121.0	110398	144.0	126090	144224	-18134
IV rüb / 4Q	480564	137.9	438820	161.6	41744	54.2	400586	86.5	280092	76.6	120494	123.3	79978	158728	-78750
2002	1570263	75.5	1409361	76.0	160902	71.9	1260088	86.0	787822	77.1	472266	106.6	310175	621539	-311364
I rüb / 1Q	450164	85.5	401156	82.9	49008	115.0	388536	122.6	235658	105.7	152878	162.9	61628	165498	-103870
II rüb / 2Q	488972	92.0	441582	91.2	47390	100.5	404729	121.4	235732	109.6	168997	143.0	84243	205850	-121607
III rüb / 3Q	631127	116.8	566623	126.4	64504	69.9	466823	112.7	316432	104.1	150391	136.2	164304	250191	-85887

Mənbə: Azərbaycan Respublikası Milli Bankı / Source: National Bank of Azerbaijan Republic

2. Əsas pul-kredit göstəriciləri / Main monetary indicators

Cədvəl 2.1. Pul icmalı
Table 2.1. Monetary Survey

mlrd.man. / bln.man.

	01.01.2002	01.04.2002	01.07.2002	01.10.2002	01.01.2003
Xalis xarici aktivlər Net foreign assets	3329.4	3101.1	3206.9	3254.1	2650.7
Xalis daxili aktivlər Net domestic assets	104.7	52.0	78.3	204.3	1281.2
Müəssisə və təşkilatlara, əhaliyə və fərdi sektora tələblər Claims to enterprises and organizations, population and individual sectors	1825.2	1848.3	1887.6	1958.2	2131.1
Geniş mə'nada pul kütləsi Broad money supply	3434.1	3153.1	3285.1	3458.4	3931.9
Geniş mə'nada pul kütləsi (manatla) Broad money supply (in manats)	1755.6	1670.7	1780.3	1765.2	2032.1
Banklardan kənardakı nağd pul kütləsi Cash out of banks	1469.0	1378.4	1495.8	1450.2	1668.7
Arayış üçün: For information:					
Pul multiplikatoru Money multiplier					
manatla in manat	1.04	1.11	1.06	1.04	1.08
xarici valyuta ilə in foreign currency	1.90	1.90	1.90	1.90	1.92
Geniş mə'nada pul kütləsinin dövretmə sür'əti: Velocity of broad money supply					
manatla in manat	15.16	17.04	16.00	16.1	14.6
xarici valyuta ilə in foreign currency	7.75	9.03	8.67	8.23	7.53

Mənbə: Azərbaycan Respublikası Milli Bankı / Source: National Bank of Azerbaijan Republic

Cədvəl 2.2. Pul kütləsi
Table 2.2. Money supply

mlrd.man. / bln.man.

	Pul kütləsi (M2), mlrd. manat Money supply (M2), bln. manat			Pul kütləsinin dəyişməsi tempi, %-lə Change of money supply, %	
	Cəmi Total	o cümlədən: out of which		Əvvəlki aya nisbətən Compared with previous month	İlin əvvəlinə nisbətən Compared with the beginning of the year
		nağd pul (M0) cash (M0)	nağdsız vəsaitlər non-cash		
01/01/98	1556.3	1170.5	385.8	1.9	-
01/01/99	1218.5	926.0	292.5	4.9	-21.7
01/01/00	1404.3	1135.8	268.5	10.6	15.3
01/02/00	1295.5	1033.2	262.3	-7.7	-7.7
01/03/00	1309.9	1048.4	261.5	1.1	-6.7
01/04/00	1356.3	1072.2	284.1	3.5	-3.4
01/05/00	1327.2	1059.2	268.0	-2.1	-5.5
01/06/00	1314.4	1060.8	253.6	-1.0	-6.4
01/07/00	1342.8	1099.2	243.6	2.2	-4.4
01/08/00	1472.0	1183.4	288.6	9.6	4.8
01/09/00	1488.2	1181.9	306.3	1.1	6.0
01/10/00	1466.2	1182.2	284.0	-1.5	4.4
01/11/00	1521.3	1224.1	297.2	3.8	8.3
01/12/00	1504.6	1173.5	331.1	1.1	7.1
01/01/01	1629.1	1349.8	279.3	8.3	16.0
01/02/01	1441.9	1156.8	285.1	-11.5	-11.5
01/03/01	1435.9	1150.9	285.0	-0.4	-11.9
01/04/01	1527.8	1232.7	295.1	6.4	-6.2
01/05/01	1430.0	1146.0	284.0	-6.4	-12.2
01/06/01	1520.6	1185.1	335.5	6.3	-6.7
01/07/01	1516.5	1249.6	266.9	-0.3	-6.9
01/08/01	1572.6	1305.9	266.7	3.7	-3.5
01/09/01	1551.0	1280.6	270.4	-1.4	-4.8
01/10/01	1603.7	1318.1	285.6	3.4	-1.6
01/11/01	1597.5	1322.2	275.3	-0.4	-1.9
01/12/01	1552.9	1279.6	273.3	-2.8	-4.7
01/01/02	1755.6	1469.0	286.6	13.1	7.8
01/02/02	1568.1	1281.8	286.3	-10.7	-3.7
01/03/02	1569.6	1295.3	274.3	0.1	-10.6
01/04/02	1670.7	1378.4	292.3	6.4	-4.8
01/05/02	1642.9	1358.9	284.0	-1.7	-6.4
01/06/02	1658.1	1378.8	279.3	0.9	-5.6
01/07/02	1780.3	1495.8	284.5	7.4	1.4
01/08/02	1853.9	1553.9	300.0	4.1	5.6
01/09/02	1870.1	1537.9	332.2	0.9	6.5
01/10/02	1765.2	1450.2	315.0	-5.6	0.5
01/11/02	1800.7	1453.0	347.7	2.0	2.6
01/12/02	1818.3	1448.4	369.9	1.0	3.6
01/01/03	2032.1	1668.7	363.4	11.8	15.7

Mənbə: Azərbaycan Respublikası Milli Bankı / Source: National Bank of Azerbaijan Republic

Cədvəl 2.3. Yenidən maliyyələşdirmə dərəcələri

Table 2.3. Refinancing rates

Fəaliyyət müddəti / Action period	%
01.01.94-30.06.94	100
01.07.94-30.11.94	150
01.12.94-31.12.94	200
01.01.95-31.03.95	250
01.04.95-30.04.95	237
01.05.95-31.05.95	210
01.06.95-30.06.95	180
01.07.95-31.08.95	140
01.09.95-31.12.95	100
01.01.96-29.02.96	80
01.03.96-31.03.96	60
01.04.96-30.04.96	50
01.05.96-30.06.96	45
01.07.96-31.07.96	30
01.08.96-30.10.96	25
01.11.96-14.02.97	20
15.02.97-31.03.97	16
01.04.97-30.06.97	15
01.07.97-30.06.98	12
01.07.98-30.10.99	14
01.11.99-16.09.2002	10
16.09.2002-bu günədək / for real time	7

Cədvəl 2.4. Milli Bankın məcburi ehtiyat normaları, %

Table 2.4. Reserve requirements of NBA, %

Fəaliyyət müddəti Action period	Hüquqi şəxslərdən cəlb edilmiş vəsaitlər Deposit rates for juridical persons		Fiziki şəxslərdən cəlb edilmiş vəsaitlər Deposit rates for physical persons	
	manatla / in manats	valyutada/in foreign currency	manatla / in manats	valyutada/ in foreign currency
01.10.92-30.04.93				
Tələb olunanadək Call deposits	15	15	15	15
1 aydan-1 ilədək from 1 month to 1 year	12	12	12	12
1 ildən yuxarı over 1 year	10	10	10	10
01.05.93-30.05.93				
Tələb olunanadək Call deposits	15	15	15	15
1 aydan-1 ilədək from 1 month to 1 year	12	12	12	12
1 ildən 3 ilədək from 1 year to 3 years	10	10	10	10
3 ildən yuxarı over 3 years	8	8	8	8
31.05.93-19.12.93	12	5	12	5
20.12.93-30.04.94	12	25	12	25
01.05.94-30.06.94	12	5	12	5
01.07.94-31.12.94	18	5	18	5
01.01.95-31.03.95	12	12	12	12
01.04.95-28.02.97	15	15	15	15
01.03.97-01.11.99	12	12	12	12
02.11.99-bu günədək/for real time	10	10	10	10

Mənbə: Azərbaycan Respublikası Milli Bankı / Source: National Bank of Azerbaijan Republic

Cədvəl 2.5. Manatın ABŞ dollarına nisbətən rəsmi məzənnəsi*Table 2.5. Official exchange rate of manat against US dollar*

TARİX / DATE	MƏZƏNNƏ / EXCHANGE RATE
Yanvar / January	4793.86
Fevral / February	4806.79
Mart / March	4821.26
Aprel / April	4835.55
May / May	4852.76
İyun / June	4864.95
İyul / July	4880.39
Avqust / August	4893.32
Sentyabr / September	4897.71
Oktyabr / October	4896.14
Noyabr / November	4893.10
Dekabr / December	4894.05
02.12.2002	4891
03.12.2002	4893
04.12.2002	4893
06.12.2002	4894
09.12.2002	4893
10.12.2002	4894
11.12.2002	4892
12.12.2002	4895
13.12.2002	4896
16.12.2002	4897
17.12.2002	4897
18.12.2002	4897
19.12.2002	4897
20.12.2002	4895
23.12.2002	4892
24.12.2002	4893
25.12.2002	4894
26.12.2002	4893
27.12.2002	4893
28.12.2002	4893
30.12.2002	4893
Dekabr ayı üzrə orta aylıq məzənnə / Average per month rate for December	4894.05
Əvvəlki aya nisbətən dəyişmə (%-lə) / Compared with previous month, %	0.02
Dekabr ayı ərzində dəyişmə (%-lə) / Change in December, %	0.04
Əvvəlki ilin dekabr ayına nisbətən dəyişmə (%-lə) Compared to December of previous year, %	2.73

* - Milli Bank tərəfindən müəyyən olunan rəsmi məzənnə daxili valyuta bazarında əvvəlki gün aparılmış əməliyyatların kəmiyyət göstəricilərinin orta çəkisinə əsasən müəyyən olunur.

* - Exchange rate of the national currency is fixed by the National Bank based on average weight of quantity of internal currency market operations held on previous day.

Mənbə: Azərbaycan Respublikası Milli Bankı / Source: National Bank of Azerbaijan Republic

Cədvəl 2.6: 2002-ci ildə ilkin bazarda yerləşdirilmiş Dövlət qısamüddətli istiqrazlar

Table 2.6: Data on Government short-term T-bills placed at the Primary market in 2002

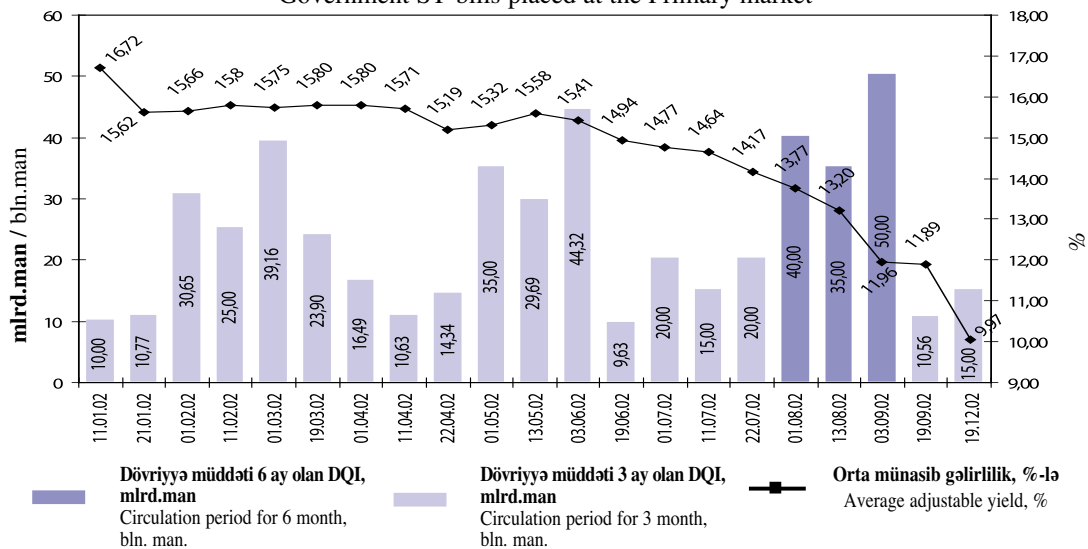
Buraxılışın №-si Code	Aukşionun tarixi Date of placement	Ödəmə tarixi Date of redemption	Tədavül müddəti, gün Circulation period, day	Emissiyanın həcmi, mlrd. man. Issue volume, bln. man.	Yerləşdirilib, mlrd. man. Volume placed, bln. man.	İştirakçıların sayı Number of participants	Gəlirlilik (%) / Yield, %	
							maksimal maximum	orta ölçülmüş average weighted
10200104S	11.01.2002	11.04.2002	90	10.00	10.00	14	17.07	16.72
10200204S	21.01.2002	22.04.2002	91	25.00	10.77	9	15.75	15.62
10200304S	01.02.2002	01.05.2002	89	40.00	30.65	8	15.88	15.66
10200404S	11.02.2002	13.05.2002	90	25.00	25.00	7	15.80	15.80
10200504S	01.03.2002	03.06.2002	94	40.00	36.16	13	15.84	15.75
10200604S	19.03.2002	19.06.2002	92	30.00	23.90	8	16.18	15.80
10200704S	01.04.2002	01.07.2002	91	30.00	16.49	5	15.80	15.80
10200804S	11.04.2002	11.07.2002	91	15.00	10.63	14	16.19	15.71
10200904S	22.04.2002	22.07.2002	91	15.00	14.34	14	15.84	15.19
10201004S	01.05.2002	01.08.2002	92	35.00	35.00	10	15.62	15.32
10201104S	13.05.2002	13.08.2002	92	30.00	29.69	11	15.58	15.58
10201204S	03.06.2002	03.09.2002	92	45.00	44.32	9	15.62	15.41
10201304S	19.06.2002	19.09.2002	92	30.00	9.63	6	14.98	14.94
10201404S	01.07.2002	01.10.2002	92	20.00	20.00	6	14.94	14.77
10201504S	11.07.2002	11.10.2002	92	15.00	15.00	17	14.64	14.64
10201604S	22.07.2002	22.10.2002	92	20.00	20.00	15	14.51	14.17
10201704S	01.08.2002	03.02.2003	186	40.00	40.00	11	13.95	13.77
10201804S	13.08.2002	13.02.2003	184	35.00	35.00	13	13.22	13.20
10201904S	03.09.2002	03.03.2003	185	50.00	50.00	11	12.39	11.96
10202004S	19.09.2002	19.12.2002	91	15.00	10.56	7	11.89	11.89
10202104S	19.12.2002	19.02.2003	90	15.00	15.00	12	9.97	9.97

DQI-n əsas analitik və makroiqtisadi göstəriciləri
Major analytical and macroeconomic indicators of T-bills

	01.01.2002	01.04.2002	01.07.2002	01.10.2002	01.12.2002	01.01.2003
Nominal üzrə məbləğ, mlrd.man. Nominal value, bln.man.	190.59	186.48	160.11	190.56	135.56	140.00
Bazar portfelinin indikatoru (illik %) Market portfolio indicator (% per year)	15.94	15.59	15.43	13.12	12.81	12.57
Dürəsiya, gün Duration, days	57	35	40	110	73	49

İlkin bazarda yerləşdirilmiş dövlət qısamüddətli istiqrazları

Government ST-bills placed at the Primary market

Mənbə: Bakı Fond Birjası / Source: Baku Stock Exchange

Cədvəl 2.7. Manatın hərəkətinin dinamikası

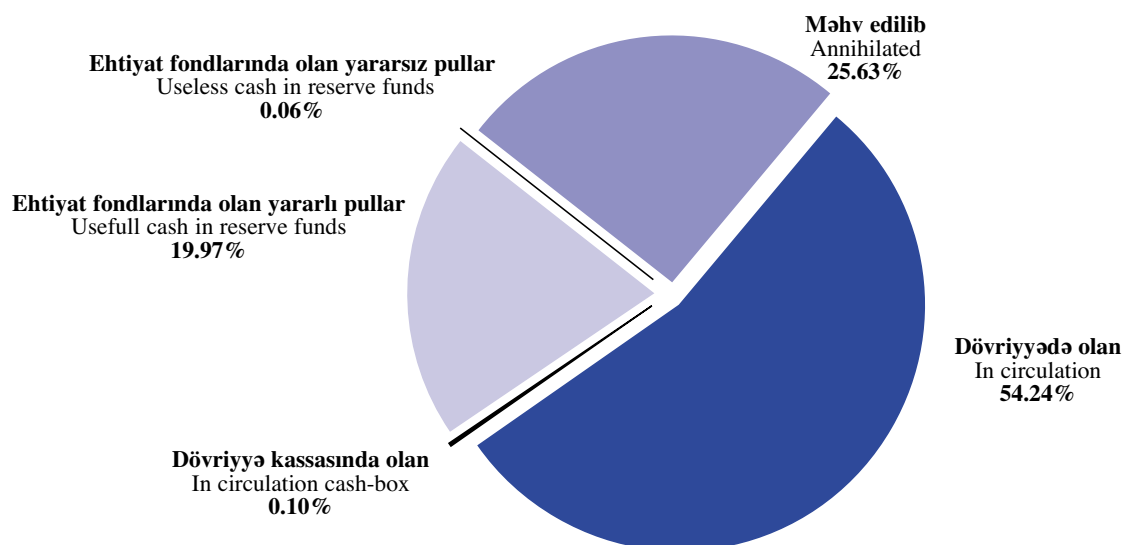
Table 2.7. Money movement dynamics

mln.man. / mln.man.

Nağd pulun dövriyyəsi Cash circulation	01.01.2002-ci il tarixinə On 01.01.2002	01.12.2002-ci il tarixinə On 01.12.2002	01.01.2003-ci il tarixinə On 01.01.2003	01.01.2003	
				01.01.2002 il ta- rixinə nisbətən Compared with 01.01.2002	01.12.2002 il ta- rixinə nisbətən Compared with 01.12.2002
Cəmi çap olunub Total printed	2335636.5	3238136.5	3238136.5	38.64	0.00
Məhv edilib Annihilated	0	689298.5 0	829976.4		20.41
Çap olunanın qalığı The balance of printed	2335636.5	2548838.0	2408160.1	3.11	-5.52
Milli Bankın Ehtiyat fondlarında olan In reserve funds of National Bank	798170.2	993353.2	648720.8	-18.72	34.69
o cümlədən: out of which					
- yararlı - usefull	150834.0	862345.6	646714.2	328.76	-25.01
- yararsız - useless	647335.9	131007.3	2006.3	-99.69	-98.47
- metal sikkələr, qəpiklər - coins, kepiks	0.3	0.3	0.3	0.00	0.00
Dövriyyə kassasında olan In circulation cash-box	3793.8	3309.3	3041.1	-19.84	-8.10
Dövriyyədə olan Money issued in circulation	1533672.5	1552175.5	1756398.2	14.52	13.16

01.01.2003-ci il tarixə nağd pulun yerləşdirilməsinin quruluşu

Structure of cash placements on 01.01.2003

Mənbə: Azərbaycan Respublikası Milli Bankı / Source: National Bank of Azerbaijan Republic

Cədvəl 2.8. Respublika üzrə kassa dövriyyəsi

Table 2.8. Cash operations on the Republic

mln.man. / mln.man.

MƏDAXİL INCOME	2002-ci il cəmi Y2002 Total	Yekunda xüsusi çə- kisi, %-lə Percentage share in total, %	Əvvəlki ilə nisbətən, %-lə Compared with the previ- ous year, %
Ticarət müəssisələrindən From trade organizations	128360.8	1.26	135.53
Qeyri-ticarət müəssisələrindən From non-trade organizations	231942.3	2.28	95.25
Yanacaq sürtgü materiallarının satışından From the sale of the fuel-lubricant materials	926860.6	9.10	97.68
Nəqliyyatdan From the transport	166279.2	1.63	83.37
Mənzil haqqı və kommunal xidmətlərdən From the rent and communal services	178530.4	1.75	161.14
Məişət xidməti və tamaşa müəssisələrindən From the service and performance enterprises	12416.2	0.12	111.15
Vergi və rüsumlardan From taxes and duties	955764.1	9.38	109.21
Qeyri-dövlət müəssisələrindən From the non-state enterprises	2461378.8	24.15	137.19
Vətəndaşların əmanətləri hesabına For citizens savings	55246.3	0.54	173.60
Rabitə müəssisələrindən From communication enterprises	113024.7	1.11	96.54
Fermer təsərrüfatlarından, icarədarlardan və sahibkarlardan From rural private sector, tenants	16190.1	0.16	144.85
Dövlət mülkiyyətinin özəlləşdirilməsindən From privatization of state property	7030.0	0.07	44.44
Deponent əmək haqqının qaytarılmasından From the return of the deponent salary	2419.5	0.02	77.38
Xarici valyuta satışından From the sale foreign currency	3746792.8	36.77	115.06
Qiymətli kağızların satışından From the sale of securities	29122.6	0.29	684.59
Sair mənbələrdən From other sources	1159352.1	11.38	139.25
Mədxil üzrə cəmi Total income	10190710.5	100.00	119.19
Ərazi İdarələrinin dövriyyə kassa qalığı The balance of circulating cash-box of the Regional Departments	3793.8		
Bankın əməliyyat kassasının qalığı The balance of operating cash-box	60246.2		

MƏXARİC EXPENDITURES	2002-ci il cəmi Y2002 Total	Yekunda xüsusi çəkisi, %-lə Percentage share in total, %	Əvvəlki ilə nisbətən, %-lə Compared with the previous year, %
Əmək haqqının ödənilməsi For the payment of wages	2273078.7	21.87	104.77
Təqaüdün ödənilməsi For scholarships payment	10547.9	0.10	87.39
İstehlaka yönəldilən vəsaitin tərkibinə daxil olmayan digər ödənişlərə verilən For non-consumer payment	198063.3	1.91	107.89
Yanacaq sürtgü materiallarının alınmasına For the purchase of the fuel-lubricant materials	43316.7	0.42	102.08
Kənd təsərrüfatı məhsullarının tədarükünə For agrarian products purchase	142525.4	1.37	133.60
Qiymətli kağızların alınmasına For purchase securities	8449.0	0.08	144.05
Pensiya və müavinətlərin ödənilməsinə For pensions and benefits payment	945997.8	9.10	126.61
Qeyri-dövlət müəssisələrin əmək haqqına For wage payment of non-state enterprises	191811.3	1.85	88.70
Qeyri-dövlət müəssisələrin digər ödənişlərinə For other payments of non-state enterprises	2902494.3	27.92	129.14
Digər məqsədlərə For other purposes	1309303.9	12.59	137.31
Vətəndaşların əmanətləri hesabından From citizens savings	236887.4	2.28	107.21
Xarici valyutanın alınmasına For purchase foreign currency	1529732.7	14.72	125.69
Fermer təsərrüfatlarının, icarədarların və sahibkarların hesabından From rural private sector and tenants	14277.6	0.14	105.71
Rabitə müəssisələrinə For communication enterprises	589120.1	5.67	109.64
Məxaric üzrə cəmi Expenditures, total	10395606.1	100.00	119.85
Ərazi İdarələrinin dövrüyyə kassa qalığı The balance of circulating cash-box of the Regional Departments	3041.1		
Bankın əməliyyat kassasının qalığı The balance of operating cash-box	78327.8		
Emissiya Emission	222224.5		-
Ehtiyat fonduna pul qoyuluşu Money investment in reserve fund	-		-
Məxaricdə emissiyanın xüsusi çəkisi Emission percentage share of expenditures	2.14		-
Bir günlük orta göstərici Average daily indicator			
Mədxil Income	27920		119.19
Məxaric Expenditure	28481		119.85
Emissiya Emission	609		

Mənbə: Azərbaycan Respublikası Milli Bankı / Source: National Bank of Azerbaijan Republic

3. Maliyyə bazarı / Financial market

Cədvəl 3.1. Maliyyə bazarında faiz dərəcələri*

Table 3.1. Interest rates on financial market*

	01.01.2002	01.04.2002	01.07.2002	01.10.2002	01.01.2003
Banklararası maliyyə bazarında yerləşdirilən manatla kreditlər üzrə faiz dərəcələri: Interest rates on interbank financial market for credits placed in manats:					
7 günlük kreditlər üçün for 7-days credits	17.00	17.00	15.00	13.00	13.00
30 günlük kreditlər üçün for 30-days credits	18.33	17.00	16.50	16.33	16.33
90 günlük kreditlər üçün for 90-days credits	19.75	20.00	19.00	19.67	19.67
180 günlük kreditlər üçün for 180-days credits	21.00	21.20	20.50	22.33	22.50
Banklararası maliyyə bazarında manatla cəlb olunan kreditlər üzrə faiz dərəcələri: Interest rates on interbank financial market for credits attracted in manats:					
7 günlük kreditlər üçün for 7-days credits	24.00	17.00	10.00	10.00	-
30 günlük kreditlər üçün for 30-days credits	12.48	12.56	9.88	10.75	10.75
90 günlük kreditlər üçün for 90-days credits	14.08	13.45	10.95	10.71	10.25
180 günlük kreditlər üçün for 180-days credits	13.73	13.50	11.68	11.80	11.30
Hüquqi şəxslərə verilən kreditlərin faiz dərəcələri: Credit rates for juridical persons:					
uzunmüddətli - ondan long-term - out of which					
manatla in manats	20.70	20.80	19.94	19.40	18.86
valyuta ilə in foreign currency	12.69	13.00	11.94	12.05	12.13
qısamüddətli - ondan short-term - out of which					
manatla in manats	19.74	19.80	18.60	18.14	18.17
valyuta ilə in foreign currency	19.50	19.60	19.41	19.36	19.15
Cəlb edilmiş əmanətlərə görə faiz dərəcələri: Rates for savings attracted:					
tələb olunanadək - ondan call deposits - out of which					
manatla in manats	1.79	1.75	1.83	2.35	1.79
valyuta ilə in foreign currency	1.00	1.00	2.45	3.63	2.97
uzunmüddətli - ondan long-term - out of which					
manatla in manats	11.74	11.00	9.47	8.29	8.46
valyuta ilə in foreign currency	8.90	9.60	9.86	9.33	9.81
qısamüddətli - ondan short-term - out of which					
manatla in manats	9.13	8.30	8.62	8.29	8.01
valyuta ilə in foreign currency	6.00	6.50	6.50	6.63	5.02

* -Banklararası kredit faizləri BBVB-nin hesablamalarına əsasən, digər faiz dərəcələri isə seçilmiş banklar üzrə orta hesabla müəyyən edilib.

* -Interest rates on interbank credits were fixed on BICEX calculation and other interest rates were average calculated on selected banks on average basis.

Cədvəl 3.2. İqtisadiyyata kredit qoyuluşları

Table 3.2. Credits to the economy

mlrd.man. / bln.man.

	01.01.2002	01.04.2002	01.07.2002	01.10.2002	01.01.2003
Cəmi kredit qoyuluşu, Total credits,	2431.3	2389.5	2392.5	2433.3	2592.9
ondan out of which					
vaxtı keçmiş / overdue xüsusi çəkisi, %-lə / a share, %	672.2 27.65	654.6 27.39	581.1 24.29	589.5 24.23	548.1 21.14
o cümlədən: out of which:					
qısamüddətli, ondan short-term, out of which	1769.9	1728.6	1729.5	1690.1	1861.8
vaxtı keçmiş / overdue xüsusi çəkisi, %-lə / a share, %	586.9 33.16	578.5 33.47	496.3 28.70	515.1 30.48	473.3 25.42
uzunmüddətli, ondan long-term, out of which	661.4	660.9	663.0	743.2	731.1
vaxtı keçmiş / overdue xüsusi çəkisi, %-lə / a share, %	85.3 12.90	76.1 11.51	84.8 12.79	74.4 10.01	74.8 10.23
dövlət sektoruna kreditlər credits to state sector	937.5	826.6	761.8	727.1	876.1
xüsusi çəkisi, %-lə / a share, %	38.56	34.59	31.84	29.88	33.79
özəl sektora kreditlər credits to private sector	1493.8	1563.0	1630.7	1706.2	1716.8
xüsusi çəkisi, %-lə / a share, %	61.44	65.41	68.16	70.12	66.21
manatla kreditlər credits in manats	883.9	896.7	861.3	844.6	854.7
xüsusi çəkisi, %-lə / a share, %	36.36	37.53	36.00	34.71	32.96
valyuta ilə kreditlər credits in foreign currency	1547.4	1492.9	1531.2	1588.7	1738.2
xüsusi çəkisi, %-lə / a share, %	63.64	62.48	64.00	65.29	67.04
Cəmi kredit qoyuluşlarından From total volume of credits					
dövlət bankları state banks	1116.4	1050.0	1099.9	1115.8	1240.7
xüsusi çəkisi, %-lə / a share, %	45.92	43.94	45.97	45.86	47.85
özəl banklar private banks	860.4	900.6	891.2	919.7	1013.3
xüsusi çəkisi, %-lə / a share, %	35.39	37.69	37.25	37.80	39.08
o cümlədən: out of which:					
xarici kapitalın iştirakı ilə banks with foreign capital participation	354.0	359.3	356.7	362.6	316.6
xüsusi çəkisi, %-lə / a share, %	14.56	15.04	14.91	14.90	12.21
bundan 100%-li xarici kapital ilə out of which: with 100% foreign capital	132.5	128.9	119.6	113.8	116.2
xüsusi çəkisi, %-lə / a share, %	5.45	5.39	5.00	4.68	4.48
qeyri-bank kredit təşkilatları non-banking credit organizations	454.5	439.0	401.4	397.9	338.9*
xüsusi çəkisi, %-lə / a share, %	18.69	18.37	16.78	16.35	13.07

Mənbə: Azərbaycan Respublikası Milli Bankı / Source: National Bank of Azerbaijan Republic

*) - Qeyri-bank kredit təşkilatları üzrə göstəricilər ilkin məlumatlar əsasında verilmişdir

On primary data of non-banking credit organizations

Cədvəl 3.3. Kommersiya banklarının kredit qoyuluşları haqqında məlumat
Table 3.3. Information on the credits of commercial banks

mln.man. / mln.man.

	01.01.02	01.04.02	01.07.02	01.10.02	01.01.03
Real sektora kredit qoyuluşu Credits to real sector <i>o cümlədən :</i> <i>out of which:</i>	1976809	1950580	1991096	2035461	2254000
Vaxtı keçmiş kreditlər Overdue credits <i>xüsusi çəkisi, %-lə / a share, %</i>	251751 12.74	248873 12.76	229335 11.52	250980 12.33	268478 11.91
Hökumət idarələrinə verilmiş kreditlər Credits to governmental structures <i>xüsusi çəkisi, %-lə / a share, %</i>	194268 9.83	183531 9.41	193337 9.71	176634 8.68	239816 10.64
Ticarət və xidmət sektoruna To trade and services <i>xüsusi çəkisi, %-lə / a share, %</i>	428072 21.65	485940 24.91	517379 25.98	495588 24.35	511176 22.68
Energetika, kimya və təbii ehtiyatlar sektoruna To power engineering, chemical and natural reserves sector <i>xüsusi çəkisi, %-lə / a share, %</i>	169136 8.56	138178 7.08	120429 6.05	148252 7.28	220714 9.79
Kənd təsərrüfatı və emal (yeyinti sənayesi də daxil olmaqla) sektoruna To agriculture and processing (including food industry) sector <i>xüsusi çəkisi, %-lə / a share, %</i>	72850 3.69	86363 4.43	85182 4.28	92410 4.54	99376 4.41
İnşaat və əmlak sektoruna To construction and real estate <i>xüsusi çəkisi, %-lə / a share, %</i>	45069 2.28	39372 2.02	77173 3.88	72509 3.56	74535 3.31
Sənaye və istehsal sektoruna To industry and manufacturing <i>xüsusi çəkisi, %-lə / a share, %</i>	78683 3.98	93482 4.79	88258 4.43	77653 3.82	78414 3.48
Nəqliyyat və rabitə sektoruna To transport and communication <i>xüsusi çəkisi, %-lə / a share, %</i>	345283 17.47	308227 15.80	314078 15.77	319357 15.69	285642 12.67
Ev təsərrüfatlarına (fiziki şəxslərə) To household (individuals) <i>xüsusi çəkisi, %-lə / a share, %</i> <i>o cümlədən / out of which:</i>	274509 13.89	294400 15.09	322806 16.21	358681 17.62	413639 18.35
Plastik kartlarla əməliyyatlar üzrə kreditlər Credits on plastic card operations <i>xüsusi çəkisi, %-lə / a share, %</i>	16173 0.82	17386 0.89	17003 0.85	17134 0.84	18157 0.81
İctimai təşkilatlara verilmiş kreditlər To public organizations <i>xüsusi çəkisi, %-lə / a share, %</i>	1320 0.07	2288 0.12	2339 0.12	2098 0.10	3099 0.14
Digər sektoral bölmələrə verilmiş kreditlər To other sectors <i>xüsusi çəkisi, %-lə / a share, %</i>	56185 2.84	1552 0.08	1975 0.10	1923 0.09	1875 0.08
Overdraft əməliyyatlarına yönəldilmiş kreditlər Credits on overdraft operations <i>xüsusi çəkisi, %-lə / a share, %</i>	56265 2.85	65458 3.36	35728 1.79	36422 1.79	38030 1.69
Akkreditivlər üzrə verilmiş kreditlər Credits on letter of credit <i>xüsusi çəkisi, %-lə / a share, %</i>	3378 0.17	2888 0.15	3070 0.15	2947 0.14	2470 0.11
Qarantiyalar üzrə Credits on quarantine <i>xüsusi çəkisi, %-lə / a share, %</i>	38 0.00	27 0.00	7 0.00	7 0.00	16736 0.74
Maliyyə sektoruna kredit qoyuluşu Credits to financial sector	88739	97981	95784	97575	104450

Mənbə: Azərbaycan Respublikası Milli Bankı / Source: National Bank of Azerbaijan Republic

Cədvəl 3.4. Cəlb olunmuş əmanətlər və depozitlər*Table 3.4. Savings and deposits attracted**mlrd.man / bln.man.*

	01.01.2002	01.04.2002	01.07.2002	01.10.2002	01.12.2002	01.01.2003
Depozit və əmanətlərin həcmi, cəmi: Volume of deposits and savings, total:	1965.2	1774.7	1789.3	2008.2	2212.3	2263.2
Fiziki şəxslər, cəmi: Physical persons, total:	585.1	604.4	622.3	688.4	744.1	767.3
<i>ümumi depozitlərdə xüsusi çəkisi %-lə</i> <i>as a share of total deposits, %</i>	29.8	34.1	34.8	34.3	33.6	33.9
Hüquqi şəxslər, cəmi: Juridical persons, total:	1380.1	1170.3	1167.0	1319.8	1468.2	1495.9
<i>ümumi depozitlərdə xüsusi çəkisi %-lə</i> <i>as a share of total deposits, %</i>	70.2	65.9	65.2	65.7	66.4	66.1

Cədvəl 3.5. Əhalidən cəlb olunmuş əmanətlərin banklar üzrə strukturu*Table 3.5. Allocation of population's savings among banks*

	01.01.02	01.04.02	01.07.02	01.10.02	01.12.02	01.01.03
Əhalidən cəlb olunmuş əmanətlər, mlrd. man. (xarici valyuta daxil olmaqla) Savings attracted from the population, bln. man. (including foreign currency)	585.1	604.4	622.3	688.4	744.1	767.3
dövlət bankları state banks	261.5	315.6	370.7	404.4	433.4	448.7
xüsusi çəkisi, %-lə a share, %	44.7	52.2	59.6	58.7	58.2	58.5
özəl banklar private banks	323.6	288.8	251.6	284.0	310.7	318.6
xüsusi çəkisi, %-lə a share, %	55.3	47.8	40.4	41.3	41.8	41.5
o cümlədən: out of which:						
xarici kapitalın iştirakı ilə with foreign capital participation	236.5	189.3	147.6	162.5	90.1	90.6
xüsusi çəkisi, %-lə a share, %	40.4	31.3	23.7	23.6	12.1	11.8
bundan 100% -li xarici kapital ilə out of which: with 100% foreign capital participation	140.1	77.6	32.8	39.1	32.4	34.9
xüsusi çəkisi, %-lə a share, %	23.9	12.8	5.3	5.7	4.4	4.5

Mənbə: Azərbaycan Respublikası Milli Bankı / Source: National Bank of Azerbaijan Republic

Cədvəl 3.6.1. Valyuta bazarında keçirilən hərracların həcmi, min \$

Table 3.6.1. Volume of auctions on currency market, thousand \$

TARİX DATE	Hərracın həcmi Volume of auction				
	BBVB BICEX	BEST BEST	ABVB OpIFEM	BDMƏ IBT	CƏMİ TOTAL
Yanvar / January	8443	0	67247	80418	156108
Fevral / February	5490	0	44475	77172	127137
Mart / March	10363	0	88030	141932	240325
I rüb / 1Q	24296		199752	299522	523570
Aprel / April	10602	0	64390	92401	167393
May / May	17310	0	59668	112403	189381
İyun / June	8026	0	96337	139157	243560
II rüb / 2Q	35938		220435	343961	600334
I yarımil / January-June	60234		420187	643483	1123904
İyul / July	6918	880	66135	107224	181157
Avqust / August	7036	501	73911	126957	208405
Sentyabr / September	6118	950	86636	111725	205429
III rüb / 3Q	20072	2331	226682	345906	594991
9 ay / 9 months	80306	2331	646869	989389	1718895
Oktyabr / October	11297	1797	88002	117080	218176
Noyabr / November	6361	3420	93461	108371	211613
Dekabr / December	7829	4876	126744	171719	311168
IV rüb / 4Q	25487	10093	308207	397170	740957
II ərzində cəmi / Total for year	105793	12424	955076	1386559	2459852
Əvvəlki ilə nisbətən dəyişmə (%-lə) Compared with previous year (%)	-49.35		50.25	21.79	24.04
02.12.2002	70	0	11100	4639	15809
03.12.2002	263	314	3560	5788	9925
04.12.2002	200	80	4656	4744	9680
06.12.2002	725	225	3175	5587	9712
09.12.2002	310	600	2855	7271	11036
10.12.2002	510	500	2782	11888	15680
11.12.2002	150	800	2440	5642	9032
12.12.2002	30	180	3431	7845	11486
13.12.2002	160	500	3825	6267	10752
16.12.2002	375	300	3084	5383	9142
17.12.2002	457	0	4106	4595	9158
18.12.2002	38	0	17074	5284	22396
19.12.2002	1528	0	2956	7376	11860
20.12.2002	1015	1100	24256	43154	69525
23.12.2002	1000	0	10033	9502	20535
24.12.2002	130	0	8329	8792	17251
25.12.2002	342	0	3726	7177	11245
26.12.2002	50	50	9075	7345	16520
27.12.2002	70	27	3506	6539	10142
28.12.2002	0	0	0	0	0
30.12.2002	406	200	2775	6901	10282
YEKUN / TOTAL	7829	4876	126744	171719	311168
Əvvəlki aya nisbətən dəyişmə (%-lə) Compared with previous month (%)	23.08	42.57	35.61	58.45	47.05
Əvvəlki ilin dekabrına nisbətən dəyişmə (%) Compared to December of previous year (%)	-0.70		103.19	60.75	75.72

BBVB - Bakı Banklararası Valyuta Birsası
BICEX - Baku Interbank Currency Exchange

ABVB - Açıq Banklararası Valyuta Bazarı
OpIFEM - Open Interbank Foreign Exchange Market

BDMƏ - Bankdaxili Mübadilə Əməliyyatları
IBT- Internal Bank Transactions

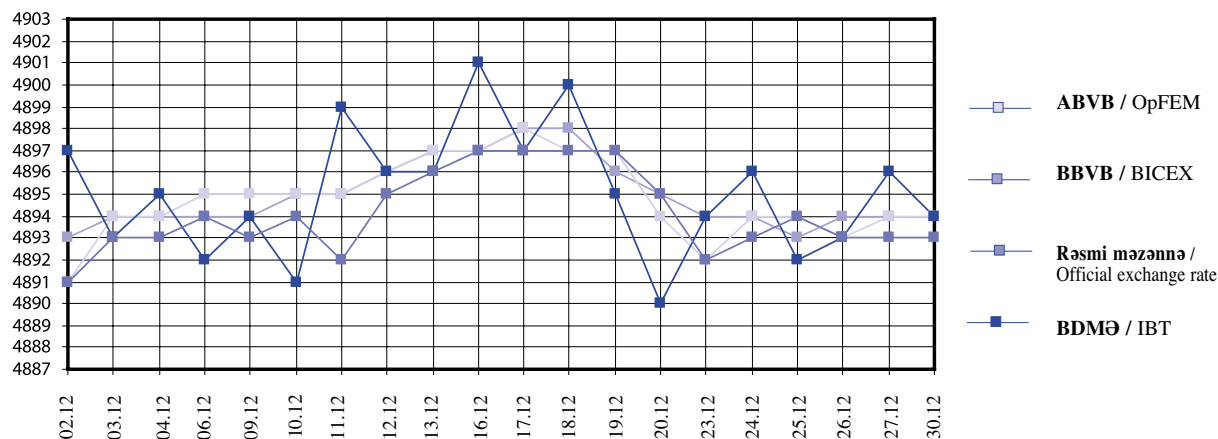
BEST - Birja Elektron Sistemində Ticarət
BEST - Bourse E-system of trades

Mənbə: Azərbaycan Respublikası Milli Bankı / Source: National Bank of Azerbaijan Republic

Cədvəl 3.6.2. Valyuta bazarlarında keçirilən hərraclarda müəyyən olunmuş məzənnələr

Table 3.6.2. Rates of trading sessions on currency markets

TARİX DATE	Orta çəkili məzənnə (1\$/AZM) Average weighted rate (1\$/AZM)			
	BBVB BICEX	BEST BEST	ABVB OpIFEM	BDMƏ IBT
Yanvar / January	4795.91	0.00	4794.50	4792.09
Fevral / February	4809.37	0.00	4809.58	4804.79
Mart / March	4825.84	0.00	4824.63	4821.00
Aprel / April	4838.32	0.00	4837.64	4834.50
May / May	4855.71	0.00	4854.90	4852.24
İyun / June	4867.42	0.00	4867.21	4865.05
İyul / July	4882.30	4883.68	4882.22	4880.74
Avqust / August	4895.77	4890.19	4895.86	4893.23
Sentyabr / September	4898.83	4900.36	4898.86	4897.48
Oktyabr / October	4897.09	4896.86	4897.59	4896.23
Noyabr / November	4894.00	4893.30	4894.30	4892.45
02.12.2002	4893		4891	4897
03.12.2002	4894	4894	4894	4893
04.12.2002	4894	4894	4894	4895
06.12.2002	4894	4894	4895	4892
09.12.2002	4894	4894	4895	4894
10.12.2002	4895	4895	4895	4891
11.12.2002	4895	4895	4895	4899
12.12.2002	4896	4895	4896	4896
13.12.2002	4897	4897	4897	4896
16.12.2002	4897	4897	4897	4901
17.12.2002	4898		4898	4897
18.12.2002	4898		4897	4900
19.12.2002	4896		4897	4895
20.12.2002	4895		4894	4890
23.12.2002	4894		4892	4894
24.12.2002	4894		4894	4896
25.12.2002	4893		4894	4892
26.12.2002	4894	4894	4893	4893
27.12.2002	4894	4894	4894	4896
30.12.2002	4894	4894	4894	4894
Orta aylıq / Average month	4894.95	4894.75	4894.80	4895.05
Əvvəlki aya nisbətən dəyişmə (%-lə) Compared with previous month (%)	0.02	0.03	0.01	0.05
Dekabr ayı ərzində dəyişmə (%-lə) Change in December (%)	0.02		0.06	-0.06
Əvvəlki ilin dekabrına nisbətən dəyişmə (%) Compared to December of previous year (%)	2.69		2.69	2.80

Daxili valyuta bazarında manatın məzənnəsinin dəyişməsi
Change of rate of manat on internal currency market

Mənbə: Azərbaycan Respublikası Milli Bankı / Source: National Bank of Azerbaijan Republic

Cədvəl 3.6.3. Xarici valyutaların manata nisbətən çarpaz məzənnəsi
Table 3.6.3. Cross rates of manat against foreign currencies

Valyuta / Currency	01.01.2002	01.04.2002	01.07.2002	01.10.2002	01.12.2002	01.01.2003
1 ABŞ dolları / US Dollar	4775.00	4825.00	4870.00	4897.00	4892.00	4893.00
1 AVRO / EURO	4229.93	4208.85	4786.48	4789.02	4860.45	5080.16
1 Avstriya şillingi / Austrian Shilling	307.4					
1 Alman markası / Deutsche Mark	2162.73					
1 Belçika frankı / Belgian Franc	104.86					
1 İrlandiya funtu / Irish Pound	5370.91					
1 İspan pesetası / Spanish Peseta	25.42					
1 İtalyan lirası / Italian Lira	2.18					
1 Portuqaliya eskudosu / Portuguese Escudo	21.10					
1 Finlandiya markası / Finnish Mark	711.42					
1 Fransız frankı / French Franc	644.85					
1 Niderland quldeni / Dutch Guilden	1919.46					
1 Yunan draxması / Greek Drachma	12.41					
1 Avstraliya dolları / Australian Dollar	2437.88	2572.93	2746.44	2669.11	2731.20	2744.73
1 BƏƏ dirhəmi / UAE Dirham	1300.06	1313.66	1325.91	1333.24	1331.86	1332.15
1 Danimarka kronu / Danish Crown	567.78	566.14	644.33	644.76	654.32	683.86
1 İngilis funt-sterlinqi / British Pound	6929.48	6868.15	7410.44	7622.92	7597.77	7837.12
1 İran rialı / Iranian Rial	2.72	2.75	2.78	0.62	0.61	0.61
1 İsveç kronu / Swedish Crown	454.54	466.44	527.17	525.81	536.13	554.76
1 İsveçrə frankı / 1 Swiss Franc	2853.81	2868.10	3252.52	3265.43	3295.27	3489.89
1 Yapon yeni / Japanese Yen	36.42	36.46	40.56	39.98	40.04	40.78
1 Kanada dolları / Canadian Dollar	3002.20	3026.60	3222.60	3108.71	3109.98	3116.96
1 Kuveyt dinarı / Kuwaiti Dinar	15543.62	15697.18	16121.02	16201.82	16208.34	16299.13
1 Livan funtu / Lebanese Pound	3.15	3.19	3.22	3.24	3.25	3.25
1 Misir funtu / Egyptian Pound	1042.58	1042.68	1052.40	1054.23	1056.59	1056.23
1 Norveç kronu / Norwegian Crown	531.71	546.43	647.21	653.05	666.53	697.03
1 Sinqapur dolları / Singaporean Dollar	2583.87	2622.64	2755.07	2754.14	2775.52	2812.88
1000 Türk lirəsi / Turkish Lira	3.30	3.60	3.05	2.96	3.16	2.95
1 Belarus rublu / Belarus Ruble	2.98	2.82	2.71	2.62	2.58	2.54
1 Qırğız somu / Kyrgyz Som	100.07	100.22	104.69	106.46	106.32	105.92
1 Qazaxstan tengesi / Kazakh Tenge	31.79	31.65	31.72	31.70	31.62	31.42
1 Eston kronu / Estonian Crown	269.40	268.84	307.39	306.59	310.39	324.68
1 Gürcü larisı / Georgian Lari	2317.96	2178.33	2193.69	2251.49	2249.20	2316.87
1 Latviya latı / Latvian Lar	7484.33	7527.30	8036.30	8067.55	8112.77	8237.37
1 Litva liti / Lithuanian Lit	1193.75	1223.78	1397.26	1389.61	1406.07	1459.90
1 Moldova leyı / Moldovan Leu	371.46	375.35	350.97	360.74	351.25	353.71
1 Özbək somu / Uzbek Som	6.95	6.94	6.49	6.06	5.32	5.16
1 Rusiya rublu / Russian Ruble	158.43	155.30	154.90	154.79	153.64	153.94
1 Tacik somonisi / Tajik Somony	1925.40	1820.75	1802.30	1704.49	1656.79	1637.44
1 Türkmən manatı / Turkmen Manat	0.92	0.93	0.94	0.94	0.94	0.94
1 Ukrayna qrivnası / Ukrainian Hryvnia	893.36	906.32	913.99	918.55	917.50	916.42

Mənbə: Azərbaycan Respublikası Milli Bankı / Source: National Bank of Azerbaijan Republic

Cədvəl 3.7. 2002-ci ildə AZM/\$ üzrə nağd valyuta mübadilə əməliyyatlarının həcmi və məzənnəsi

Table 3.7. Volume and rate of cash AZM/\$ transactions in 2002

TARİX DATE	Alış / Purchase		Satış / Sale		Orta məzənnə (1\$/AZM) Average rate (1\$/AZM)
	məbləğ (min \$) Sum (\$ thousand)	məzənnə(1\$/AZM) Rate (1\$/AZM)	məbləğ (min \$) Sum (\$ thousand)	məzənnə(1\$/AZM) Rate (1\$/AZM)	
Yanvar / January	28689.5	4797.51	60825.19	4806.86	4803.86
Fevral / February	27508.2	4799.55	46389.0	4808.51	4805.18
Mart / March	29723.3	4814.34	57229.7	4824.90	4821.29
Aprel / April	30889.0	4828.41	64833.3	4837.66	4834.68
May / May	34936.3	4842.21	61703.0	4851.94	4848.42
İyun / June	31423.4	4852.59	53177.4	4861.74	4858.34
İyul / July	36101.4	4870.13	67839.7	4881.30	4877.42
Avgust / August	33860.3	4882.72	70162.5	4894.01	4890.33
Sentyabr / September	35180.6	4892.00	73914.8	4902.19	4898.91
Oktyabr / October	34820.2	4891.60	76628.2	4901.69	4898.54
Noyabr / November	38370.7	4891.85	78633.8	4900.71	4897.80
01.12.2002	124.9	4887.05	116.5	4895.85	4891.30
02.12.2002	2136.3	4892.81	2297.2	4898.29	4895.65
03.12.2002	2641.1	4892.61	2713.4	4899.44	4896.07
04.12.2002	1650.3	4892.29	4022.5	4898.84	4896.93
05.12.2002	333.9	4886.78	324.1	4897.76	4892.19
06.12.2002	1778.6	4894.53	4032.1	4900.89	4898.94
07.12.2002	441.6	4888.02	466.4	4900.59	4894.48
08.12.2002	248.2	4887.87	238.5	4898.21	4892.94
09.12.2002	1481.8	4893.60	4998.1	4903.77	4901.45
10.12.2002	1876.5	4894.28	2039.5	4912.74	4903.89
11.12.2002	1405.8	4896.26	3284.7	4902.39	4900.55
12.12.2002	1676.9	4895.29	2254.9	4903.92	4900.24
13.12.2002	1505.5	4895.36	2716.6	4904.77	4901.41
14.12.2002	432.1	4898.13	506.8	4907.14	4902.99
15.12.2002	583.0	4897.20	573.7	4904.32	4900.73
16.12.2002	2445.5	4897.16	3723.9	4906.94	4903.07
17.12.2002	1442.0	4894.02	2647.7	4906.34	4902.00
18.12.2002	1715.1	4896.57	3984.9	4904.49	4902.11
19.12.2002	1624.4	4896.92	3428.8	4906.08	4903.13
20.12.2002	1759.0	4895.21	3607.1	4902.98	4900.43
21.12.2002	438.4	4886.19	608.4	4900.10	4894.28
22.12.2002	490.3	4890.70	402.7	4901.62	4895.62
23.12.2002	2444.6	4894.68	3798.2	4903.35	4899.95
24.12.2002	2571.0	4893.71	3394.8	4902.35	4898.63
25.12.2002	1349.5	4894.49	2800.0	4902.53	4899.92
26.12.2002	2069.2	4894.74	3485.7	4901.41	4898.93
27.12.2002	2419.6	4893.60	6282.2	4899.18	4897.63
28.12.2002	717.0	4896.07	2372.5	4901.26	4900.05
29.12.2002	413.6	4893.58	397.1	4901.90	4897.66
30.12.2002	1546.8	4896.65	3778.0	4902.15	4900.55
31.12.2002	557.6	4898.82	534.4	4907.61	4903.12
Yekun / Total	42319.9	4894.46	75831.4	4902.76	4899.79
<i>Əvvəlki aya nisbətən dəyişmə (%-lə) Compared with previous month (%)</i>	10.29	0.05	-3.56	0.04	0.04
İl ərzində cəmi / Total for year	403822.78	4858.51	787167.95	4869.03	4865.46
<i>Əvvəlki ilə nisbətən dəyişmə (%-lə) Compared with previous year (%)</i>	37.91	4.21	41.86	4.16	4.18

Mənbə: Azərbaycan Respublikası Milli Bankı / Source: National Bank of Azerbaijan Republic

4. Kredit təşkilatlarının göstəriciləri / Credit organizations indicators

Cədvəl 4.1. Bank sistemi haqqında məlumat

Table 4.1. Information on the banking system

	01.01.02	01.04.02	01.07.02	01.10.02	01.01.03
Bank əməliyyatları aparmaq üçün lisenziya alan kredit təşkilatlarının sayı: Number of credit organizations, having a licence for conducting bank operations:	116	95	85	91	93
- o cümlədən qeyri-bank kredit təşkilatları - out of which: non-banking credit organizations	63	42	38	45	47
Aşağıdakı əməliyyatların aparılmasına icazəsi olan kredit təşkilatlarının sayı: Number of credit organizations, allowed to carry the following operations:					
- əhalidən əmanətlərin cəlb edilməsi/ attracting savings from the population	52	53	47	44	42
- xarici valyutada əməliyyatların aparılması/ foreign currency transactions	51	50	47	45	43
- qiymətli metallarla əməliyyat aparılması/operations with precious metals	1	1	1	1	1
- təminatlar, tapşırıqlar verilməsi / issue of warrants, orders	37	39	38	40	41
- plastik kartlarla əməliyyat aparılması/plastic card operations	14	16	16	20	23
Bankların sayı Number of banks	53	53	47	46	46
- o cümlədən xarici kapitalın iştirakı ilə - out of which: banks with share of foreign capital	16	16	14	14	15
• bundan nizamnamə kapitalının 50%-dən 100% qədərini təşkil edən • out of which: banks with foreign capital from 50% to 100%	5	5	4	3	4
• nizamnamə kapitalının 50%-dən az olan hissəsini təşkil edən • banks with share of foreign capital less than 50%	9	9	8	9	9
• qeyri rezident bankların filiallarının sayı • number of branches of non-resident banks	2	2	2	2	2
Nizamnamə fondunun minimum həddinə qoyulan tələb, min ABŞ dolları Minimum Authorized fund requirement, thousand \$					
fəaliyyətdə olan banklar üçün / for operating banks	2000	2000	2500	2500	2500
yeni açılan banklar üçün / for newly opened banks	5000	5000	5000	5000	5000
Bankların faktiki nizamnamə fondu-mlrd. manat Actual authorized fund of banks, bln. man.	540.4	556.8	576.8	592.2	629.0
dövlət bankları / state banks	33.5	42.0	42.0	55.5	56.1
özəl banklar / private banks	506.9	514.8	534.8	536.7	572.9
- o cümlədən xarici kapitalın iştirakı ilə bankların nizamnamə fondu -out of which: authorized fund of banks with share of foreign capital	172.5	165.0	171.1	173.1	204.0
bundan 100%-li xarici kapital ilə bankların n/f out of which: AF of banks with 100% foreign capital	69.2	69.1	65.2	65.3	89.8
- xarici kapitalın iştirakı ilə bankların nizamnamə fondunun xüsusi çəkisi (%-lə) - percentage share of the authorized fund of banks with share of foreign capital (%)	30.8	29.6	29.7	29.2	32.4
bundan 100%-li xarici kapital ilə bankların nizamnamə fondunun xüsusi çəkisi (%-lə) out of which: percentage share of the authorized fund of banks with 100% foreign capital (%)	12.8	12.4	11.3	11.0	14.3
orta hesabla bir banka düşən nizamnamə fondu - mlrd. manat average estimated authorized fund per one bank, bln. manats.	10.2	10.5	12.3	12.9	13.7
Fəaliyyət göstərən kredit təşkilatlarının filiallarının sayı Number of branches of operating credit organizations	191	193	192	203	220
Kredit təşkilatlarının xaricdə fəaliyyət göstərən strukturları: Structures of credit organizations, operating on abroad:					
- filialları - cəmi / branches - total	1	1	1	1	1
- nümayəndəlikləri - cəmi / representatives - total	1	1	1	1	1
- törəmə kredit təşkilatı / affiliate credit organization	-	1	1	1	1

Mənbə: Azərbaycan Respublikası Milli Bankı / Source: National Bank of Azerbaijan Republic

Cədvəl 4.2. Bank aktivlərinin və passivlərinin strukturu
Table 4.2. Banking assets and liabilities concentration

	01.01.2002		01.07.2002		01.10.2002		01.01.2003		
	mlrd. manat bln. manats	yekunda %-lə In % to total	mlrd. manat bln. manats	yekunda %-lə In % to total	mlrd. manat bln. manats	yekunda %-lə In % to total	mlrd. manat bln. manats	yekunda %-lə In % to total	
A K T İ V L Ə R / A S S E T S									
1	Nəgd pul / Cash on hand	131.4	3.60	279.0	7.32	283.1	6.84	182.3	4.31
2	Banklarda olan depozitlər / Placements with banks	117.7	3.23	292.8	7.68	402.3	9.72	138.5	3.28
3	“Nostro” hesabları / Nostro accounts	779.1	21.35	627.8	16.47	676.6	16.35	925.9	21.92
4	Milli Banka tələblər / Claims to National Bank	253.8	6.96	166.0	4.36	197.7	4.78	273.4	6.47
5	Müştərilərə xalis tələblər / Net Claims to customers	1699.9	46.59	1701.1	44.63	1730.1	41.81	1928.6	45.65
6	Banklara verilən kreditlər / Loans to banks	88.2	2.42	93.1	2.44	86.7	2.10	102.0	2.41
7	Qiymətli kağızlara edilən investisiyalar / Investments to securities	134.9	3.70	134.4	3.53	200.1	4.84	142.3	3.37
8	Müəssisələrdə pay iştirakı / Equity securities	27.3	0.75	90.5	2.37	95.0	2.30	98.6	2.33
9	Əsas vəsaitlər / Premises and equipment	220.0	6.03	229.8	6.03	234.8	5.67	239.2	5.66
10	Digər aktivlər / Other assets	194.7	5.34	197.1	5.17	231.5	5.59	194.0	4.59
	Cəmi aktivlər / Total assets	3648.4	100.00	3811.6	100.00	4137.9	100.00	4224.8	100.00
P A S S İ V L Ə R / L I A B I L I T I E S									
	I Cəmi öhdəliklər / Total liabilities	2938.7	80.55	3027.0	79.42	3322.3	80.29	3389.1	80.22
1	Depozitlər / Deposits	1619.1	44.38	1717.5	45.06	1727.1	41.74	1861.9	44.07
	- tələb olunanadək / Demand	1158.3	31.75	1259.1	33.03	1189.0	28.73	1039.6	24.61
	- müddətli / Term	460.8	12.63	458.4	12.03	538.1	13.00	822.3	19.46
2	Əhalinin əmanətləri / Savings attracted from the population	585.1	16.04	622.3	16.33	688.4	16.64	767.3	18.16
3	Milli Bankın banklara qarşı tələbi / Due from the National Bank to other banks	95.5	2.62	80.3	2.11	79.1	1.91	85.2	2.02
4	Başqa bankların hesabları (loro) / Accounts from other banks (loro)	61.7	1.69	83.0	2.18	103.5	2.50	99.6	2.36
5	Bankların depozitləri / Deposits from banks	11.5	0.32	22.1	0.58	6.1	0.15	13.3	0.31
6	Başqa bankların kreditləri / Loans from other banks	408.8	11.20	428.2	11.23	415.9	10.05	412.2	9.76
7	Digər öhdəliklər / Other Liabilities	157.0	4.30	73.5	1.93	302.3	7.31	149.6	3.54
	II Kapital / Capital	709.7	19.45	784.6	20.58	815.6	19.71	835.7	19.78
	Cəmi passivlər / Total Liabilities	3648.4	100.00	3811.6	100.00	4137.9	100.00	4224.8	100.00

Mənbə: Azərbaycan Respublikası Milli Bankı / Source: National Bank of Azerbaijan Republic

METODOLOJİ İZAHATLAR

METHODOLOGICAL EXPLANATION

Ümumi Daxili Məhsul (ÜDM) - hesabat dövrü ərzində rezident istehsalçıların fəaliyyətinin ümumiləşdirilmiş göstəricisi olaraq, ölkə iqtisadiyyatının sahələrində yaradılmış əlavə dəyərin məcmusu kimi ölçülür.

İstehlak qiymətlərinin indeksi (İQİ) - İnflyasiyanın səviyyəsini xarakterizə edən əsas göstəricilərdən biri. Orta alıcılıq qabiliyyəti alıcının aldığı malların və istifadə etdiyi xidmətlərin qeydə alınmış məcmusunun dəyərinin ümumi dəyişməsinə səciyyələndirən nisbi göstəricidir. Bu göstərici müəyyən dövr ərzində istehlak edilən malların və xidmətlərin dəyişməz qaldığı əhalinin istehlak xərclərinin ümumi məbləğinin dəyişməsinə əks etdirir. İQİ-nin başlıca təyinatı istehlak mallarının və xidmətlərin qiymət dinamikasının müəyyənəşdirilməsidir.

Tədiyyə balansı - Azərbaycan Respublikasının tədiyyə balansı hesabat dövrü ərzində rezidentlər və qeyri-rezidentlər arasında bütün iqtisadi fəaliyyətin nəticələrini əks etdirən statistik göstəricilər sistemidir. Tədiyyə balansının tərtib olunması respublikanın tədiyyə qabiliyyəti haqqında dolğun məlumatı əks etdirir və dövlətin makroiqtisadi siyasətinin əsas alətlərindən olan xarici ticarət, investisiya, valyuta tənzimləməsi və valyuta nəzarəti, məzənnə siyasətinin müəyyən edilməsində böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Pul icmalı - maliyyə sektoru ilə digər sektorlar arasında olan maliyyə münasibətlərini əks etdirir. Pul icmalı Milli Bankın aylıq mühasibat balansının və kredit təşkilatlarının icmal mühasibat balansının göstəricilərinin analitik qruplaşdırılması yolu ilə hesablanan Milli Bankın və kredit təşkilatlarının analitik balanslarını birləşdirilməsinə əsaslanır.

Xalis xarici aktivlər - pul-kredit tənzimləməsi orqanları və kredit təşkilatlarının qeyri-rezidentlərlə xarici valyutada və qiymətli metallarla aparılan aktiv və passiv əməliyyatların saldosudur.

Xalis daxili aktivlər - bank sisteminin mərkəzi hökumətlə, fərdi sektorla, müəssisə və təşkilatlarla, maliyyə təşkilatları ilə, dövlət idarəetmə orqanları ilə aparılan aktiv və passiv əməliyyatların saldosudur.

Geniş mə'nada pul kütləsi - ölkə iqtisadiyyatında ödəniş vasitəsi kimi ani istifadə oluna biləcək bütün pul vəsaiti. Bu göstərici xalis xarici aktivlərin və xalis daxili aktivlərin məcmusu kimi və ya banklardan kənardakı nağd pul ilə əmanət və depozitlərin məcmusu kimi hesablanır.

Banklardan kənardakı nağd pul - Milli Bankın və kredit təşkilatlarının kassalarında olan pullar istisna olmaqla Milli Bank tərəfindən dövriyyəyə buraxılmış nağd pul vəsaiti.

Pul multiplikatoru - iqtisadiyyatın, xüsusən də bank sisteminin pul yaratmaq qabiliyyətini xarakterizə edir və pul kütləsinin və inflyasiya səviyyəsinin dinamikasına nəzarət etmək üçün zəruri olan göstəricilərdəndir. Pul multiplikatoru geniş pul kütləsinin pul bazasına (ehtiyat pullara) nisbəti kimi hesablanır.

Pul kütləsi (M2) - iqtisadi siyasətin işlənməsi, makroiqtisadi proqnozlaşdırma müəyyən edilməsi zamanı istifadə edilən mühüm maliyyə aqreqatı. Dövriyyədə olan nağd pul ilə nağdsız vəsaitlərin cəmi hesablanır. Geniş mə'nada pul kütləsindən fərqli olaraq bura xarici valyuta ilə əmanət və depozitlər daxil edilmir.

Nağdsız vəsaitlər - qeyri-maliyyə təşkilatlarının, müəssisələrin, fiziki və hüquqi şəxslərin milli valyuta ilə hesablaşma, cari, depozit və digər tələb olunanadək hesablarında və eləcə də müddətli əmanətlərdə olan vəsaitdir.

Nağd pul (M0) - Ödəniş vəsaiti kimi ani istifadə olunan pul kütləsinin ən likvid hissəsi. Dövriyyədə olan banknot və sikkələr (Bax: dövriyyədə olan nağd pul).

Yenidən maliyyələşdirmə dərəcələri - Milli Bankın kommersiya banklarına yenidən maliyyələşdirmə qaydasında verdiyi kreditlərə görə formalaşan faiz dərəcəsi. Pul-kredit tənzimləməsi aləti kimi Milli Bank tərəfindən banklararası bazarda faiz dərəcələrinə, eləcə də fiziki və hüquqi şəxslərin əmanət və depozitlərinə görə, onlara verilən kreditə görə faiz dərəcələrinə təsir vasitəsi.

Məcburi ehtiyat normaları - kommersiya banklarının mərkəzi bankda məcburi qaydada saxladıkları cəlb etdikləri əmanətlərin və depozitlərin bir hissəsi nəzərdə tutulur və pul-kredit siyasətinin əsas alətlərindən biridir. Bank sisteminin ümumi likvidliyini tənzimləyən mexanizmi özündə əks etdirir. Ehtiyat normaları kredit təşkilatlarının kredit imkanlarının məhdudlaşdırılması və dövriyyədə olan pul kütləsinin lüzumsuz artımının qarşısının alınması üçün istifadə edilir.

Gross domestic product (GDP) - is measured as aggregate of the added value, created in the branches of economics. The generalizing economic indicator of the activities of producers-residents during the report period.

The Consumer price index (CPI) - is the main indicator of the inflation level. It characterizes the dynamics of the value of the goods and services obtained by the customer with a medium purchasing power. It reflects the changes of the total sum of the consumer expenses of the population on the unchangeable collection of the consumer goods and services within a definite period. The main purpose of CPI is to define the value dynamics of the consumer goods and services.

The Balance of payments is the system of statistical indicators, reflecting the results of economic activities between the residents and non-residents of Azerbaijan Republic during the report period. The composition of the Balance of Payments reflects full information about the paying capacity of the Republic and represents a particular meaning in the definition of the main instruments of macroeconomic policy of the government - foreign trade, investment, rate policy, as well as currency regulation and currency control.

The Monetary survey reflects financial relationship between the financial sector and other sectors. The monetary survey is based on consolidated analytic balance of the National Bank and credit organizations, calculated through analytic group of indicators of the monthly accounting balance of the National Bank and the reviewing accountancy balance of the credit organizations.

The Net foreign assets are the balance on the active and passive operations with foreign currency and valuable metals, fulfilled by the organs of the monetary-credit regulation and by credit organizations with non-residents.

The Net domestic assets are the balance on the active and passive operations of the bank system with the central government, individual sector, enterprises and organizations, with financial organizations and organs of the state management.

The Broad money supply is all the monetary means, used as the payment means in the country's economy. This indicator is considered as an aggregate of net foreign assets and net internal assets or as an aggregate of cash outside banks, savings and deposits.

The cash out of banks is the cash monetary means issued in circulation by the National Bank, except the money in cash-box of the National Bank, and credit organizations.

The money multiplier characterizes the capacity of economy, particularly the bank system, to make money and is one of the main indicators, essential for control over the dynamics of money supply and the level of inflation. The money multiplier is considered as the attitude of the broad money supply towards the monetary base (reserve money).

The money supply (M2) is a special financial aggregate, used during the analysis of the economic policy and definition of a macro-economic proportion. It is considered as a total of the cash and non-cash in circulation. In comparison with the broad money supply, savings and deposits in foreign currency are not included here.

The non-cash means is the means of non-financing organizations, enterprises, physical and juridical persons in the national currency on the calculated, current, deposit and other call deposits accounts for, as well as in urgent savings.

The cash (M0) is the most liquid part of the money supply, used as the payment means. The notes and anniversary coins in circulation (see: The cash in circulation).

The refinancing rate is the interest rate, formed by credits, given by the National Bank to Commercial Bank in the Form of refinancing. It issued by the National Bank as the instrument of the monetary-credit regulation as the means of influence on the percentage rate on interbank market, as well as on percentage rate on accounts and deposits of physical and juridical persons, and on the credits given to them.

The reserve requirements is a part of the attracted accounts deposits by commercial banks, kept in the proper order in the central bank. It is one of the main instruments of monetary-credit policy. It reflects the mechanism of common liquid assets of the bank system. The reserve requirements are used for the prevention restriction of credit possibilities, credit organizations and the baseless growth of the money supply in circulation.